

Звітна наукова конференція Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України : Матеріали наукової конференції. – Київ : ІТЗН НАПН України, 2013. – 182 с.

Горленко В.М.,
вихователь-методист дошкільного навчального закладу № 16 м. Бердичева

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ У ПРОФІЛАКТИЧНО-ЛІКУВАЛЬНИХ ЦІЛЯХ У ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Сучасні тенденції розвитку освіти, в тому числі і дошкільної, передбачають широке використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Незважаючи на те, що вони несистемно запроваджуються в освітній процес дошкільних навчальних закладів, проте забезпечують його оптимізацію, технологічність і відкривають нові перспективи для використання ІКТ.

В дошкільному навчальному закладі комбінованого типу № 16 міста Бердичева комп'ютерні технології знайшли своє застосування в лікувально-профілактичній роботі з дітьми з вадами зору.

В дошкільному закладі крім груп загального розвитку функціонує дві групи для дітей з вадами зору. На даний момент їх відвідують 35 вихованців віком від 2 до 7 років, що мають різні зорові патології: амбліопія, косоокість, різний ступінь порушення гостроти і характеру зору. Все це визначає своєрідність розвитку, виховання, навчання і лікування дітей.

В останні 3 роки в ДНЗ №16 у лікувально-профілактичній роботі з дітьми з амбліопією та косоокістю досить успішно почали застосовувати комп'ютерні технології. З цією метою в кабінеті реабілітації зору обладнаний комп'ютерний куточок, що оснащений ігровими комп'ютерними програмами.

Багатий арсенал комп'ютерної графіки надає значні можливості для створення різноманітних лікувально-корегуючих програм, в яких забезпечується автоматичне управління процесом й точна реєстрація результатів кожного сеансу. Для лікування та корекції порушень зору в ДНЗ застосовуються комп'ютерні програми: «Цветок» (ігрова інтерактивна програма для лікування амбліопії), «Клинок» (комплексна програма для лікування косоокості), «Чибис» (комплексна

програма для лікування амбліопії, відновлення нормальної бінокулярної взаємодії та розвитку стерео зору), «Strabismus» (програма для корекції і розвитку бінокулярних функцій), «Хрестики», «Паучок» (програми для лікування хворих з різними формами амбліопії).

При прийнятті рішення застосування тієї чи іншої програми ми користувалися не тільки її лікувальною метою, а й критеріям відповідності розвитку, сформульованим в проекті DATEC:

- 1) навчальна направленість;
- 2) сприяння співпраці («вчитися ділитися», «працювати разом»);
- 3) сприяння інтеграції;
- 4) підтримка ігрової діяльності;
- 5) виключення контролю за дитиною (в цілому дитина самостійно керує інструментом);
- 6) виконання чітко поставленої задачі за одну операцію;
- 7) виключення сцен насилля та нав'язування стереотипів;
- 8) підтримка усвідомлення питань здоров'я та безпеки;
- 9) залучення батьків.

Комп'ютерні програми в лікувально-профілактичній роботі з дітьми з вадами зору підбираються індивідуально для кожної дитини, з урахуванням особливостей її захворювання. В дошкільному закладі налагоджена тісна співпраця з лікарем-офтальмологом місцевої дитячої поліклініки. Лікувально-профілактична робота здійснюється медсестрою-ортоптистом за призначенням і у обсязі, вказаному лікарем.

В порівнянні з традиційним апаратним лікуванням профілактично-лікувальні комп'ютерні технології мають певні переваги:

- 1) лікування проводиться у формі мультимедійної гри, що робить його цікавим, сучасним і викликає у дітей емоційний підйом;
- 2) комплексний підхід до вирішення проблем кожної дитини з порушенням зору;
- 3) реалізація полісенсорного сприймання матеріалу;

- 4) активізація зорових функцій дитини;
- 5) стимулюється пізнавальна активність дітей;
- 6) інтелектуальні автоматичні налаштування параметрів;
- 7) індивідуальний характер стимуляції;
- 8) полегшення оцінки реабілітаційних потенціалів дітей з порушеннями зору.

Ефективність використання ІКТ в дошкільному закладі підвищується, коли батьки, педагоги та діти співпрацюють в досягненні певних цілей. Робота з батьками була направлена на подолання стереотипів щодо впливу ІКТ на дітей. Зазвичай занепокоєння батьків шкідливим впливом ІКТ на здоров'я дітей пов'язане з можливим погіршенням постави, загрозою появи синдрому зап'ясткового каналу, погіршенням зору, можливою дією випромінення моніторів.

Заходи щодо збереження здоров'я і безпеки дітей, спонукали до формулювання ряду правил:

1. Підбір меблів здійснюється у відповідності до зросту дитини та забезпечує раціональну робочу позу дитини (дитина повинна сидіти з прямою спиною, ступні ніг повністю стоять на підлозі).

2. Дотриманням зорової дистанції до монітору (монітор знаходиться на столі на відстані не менше 75см від дитини, екран монітора розташований на 10см нижче рівня очей).

3. Розмір миші повинен бути відповідним.

4. Роботу проводити у першій половині дня, один раз на день, тривалістю не більше 10-15 хвилин.

Перед початком лікувально-корекційної роботи проводиться підготовчий етап. Дитина знайомиться зі способами керування комп'ютером за допомогою клавіатури, «миші»; вчиться використовувати спеціальну термінологію (клавіатура, екран, програма, клавіша, комп'ютерні ігри тощо) та елементарні прийоми роботи з комп'ютером у процесі виконання ігрових та навчально-розвивальних програм, створених для дітей дошкільного віку; вивчає та дотримується правил безпечної поведінки під час роботи з комп'ютером. Дані знання та навички відповідають вимогам Базового компонента дошкільної освіти.

Таким чином використання інформаційних технологій допомагає оптимізувати діяльність ДНЗ, підвищити ефективність функціонального лікування, об'єктивно контролювати результати лікування, розширити діагностичні можливості, формувати інформатичні компетенції дошкільника.

Використані джерела:

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богінч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. — К.: Видавництво, 2012. – 26 с.
2. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» / Наук. ред. та упоряд. О.Л. Конопко – 2-ге вид., випр. – К.: Світич – 2008., 430 с.
3. Калаш И. Возможности информационных и коммуникационных технологий в дошкольном образовании. Аналитический обзор / Калаш И. Руководитель проекта//ЮНЕСКО, 2011. – с.176
4. Немцева Ю.В. Використання комп'ютерних технологій для корекції порушень зору у дітей дошкільного віку. // Гігієна населених місць, 2010, №56. – С.347-351